

AKTUALIOSIOS INFORMACIJOS

NR. 207/464/, II metai

SEEDORF

1946 M. gruodžio 14., seštadienis

This paper is certified by the camp leader to contain only literal translations of extracts of the Allied Press and published under this condition with permission of UNRRA Team 295.

Information about approved activities and camp internal affairs /such as sport-art-and-welfare/ are also permitted.

All information of general interest is what heard on the wireles from London BBC.

PASKUTINIS POSĖDIS/ BBC politinis komentatorius New Yorke sako: Jei su Molotovu kuriuo klausimu pavyksta susitarti, tai tas sukelia sensacija. Bet į dalyką atydziau išžiūrėjus, tenka konstantuoti, kad visus sunkumus ir painiavą sukėlęs pats Molotovas, ir vėliau nuo jų pats atsisako. Taip buvo visos užs.reik.min.konferencijos metu: ir sprendžiant sutartis su 5 valstybėmis, ir susitariant dėl Londono paruošiamosios ir dėl Maskvos pagrindinės konferencijos. Savo atidėliojimą dėl Austrijos ir išsisukinėjimą dėl neturėjimo tinkamo atstovo Londono konferencijai, Molotovas pats vėliau pakeitė. Ir todėl radijas ir spauda praneša, kad užs.reik. ministeriai vakar baigė savo paskutinį posėdį "pilnu susitarimu ir draugiškoje nuotaikoje", nors dėl Triesto muitų reikalų galutinai taip ir nepavyko susitarti. Bet ir čia Molotovas pažadėjo atsiųsti priimtina formulę. Taikos sutartys su Italija, Vengrija, Rumunija, Bulgarija ir Suomija bus pasirašytos vasario mėn. Paryžiuje ir jų tekstai bus paskelbti, išskyrus slaptą klauzulę dėl Italijos karo laivyno pasidalinimo tarp TSRS, JAV ir D.Britanijos.

Vakar New Yorke Francūzijos užs.reik.min.pavaduotojas pranešė dėl Francūzijos laikysenos bus **Moskvos** konferencijoje. Amerikiečių ir britų sričių ūkiniame sujungime Francūzija įžiurinti bus. Vokietijos centrinės vyriausybės užuomazga, su kuo ji /Francūzija/ ne visai sutinkanti. Be to, Francūzija turinti savo ypatingas pretenzijas į Saaro krašto ūkį ir norinti matyti Rheino kraštą ilgai okupuotu.

ISPANIJOS, GRAIKIJOS IR NUSIGINKLAVIMO REIKALAI J.TAUTOSE/ JT pilnatis 43 balsais už, 6 balsais prieš ir 13 balsų susilaikant priėmė rezoliuciją, patariančią JT nariams atšaukti iš Ispanijos savo diplomatinis atstovus, tačiau nenutraukiant diplomatinių santykių. Prieš balsavo Pietų Amerikos valstybės. JAV atstovas pažymėjo, kad rezoliucija pataria, bet jokių būdu nepriverčia nariams atšaukti savo diplomatinis atstovus ir, bendrai, jis abejoja, ar JT turinčios jėgos tai priversti.

-Ispanijos parlamentas pareiškė protestą prieš JT nutarimą ir išreiškė savo pasitikėjimą Francui.

-S.Taryboje kalbėjo Graikijos min.pirm.Tsaldaris, nurodydamas, kad Jugoslavija, Albanija ir Bulgarija savo teritorijose organizavusios ir apginklavusios Graikijos sukilėlius, net tų valstybių piliečiai vadovauja sukilimui. Esą siekiama atplėšti Macedoniją nuo Graikijos. Tsaldaris paprašė nusiųsti į Graikiją JT komisiją padėčiai ištirti. Po to kalbėjo Jugoslavijos atstovas Vašingtone, pavadindamas Tsaldario nuomonę apsurdu. Ne Jugoslavija esanti kalta, bet pati graikų vyriausybė, kuri neatstovaujanti graikų liaudies valios. O tai esą todėl, kad svetimos kariuomenės pagalba Graikijos vyriausybė paėmusi krašto valdymą į savo rankas.

-Nusiginklavimo komisija, negalėdama išspręsti nusiginklavimo klausimus, nutarė juos perduoti JT pilnačiai. Nuomonių skirtumai susidarė tarp JAV ir D.Brit. iš vienos pusės ir TSRS iš kitos. Savo laiku Molotovas pareikalavo nutarti, kad JT nariai praneštų gen.sekretoriui savo kariuomenės žinias svetur /rūpėjo Graikija/. D.Brit. ir JAV pasiūlė šį reikalavimą praplėsti, pranešant apie kariuom.svetur ir namie. /keliami į 4 psl./

K U Č I U S T A L A S

Artinasi Kalėdos, kurias pas mus tėviškėje švęsdavome savo šeimos tarpe. Kalėdoms susirinkdavo į namus visi šeimos nariai, kur jie šiais ir bebūdavo: ar tolimesnėje tarnyboje, ar mokslo įstaigoje, ar kur kitur. Tik retkarčiais, metams bėgant, kieno nors kėdė likdavo tuščia, bet užtad gyvenimas ir laikas atnešdavo naujus šeimos narius prie kūčių stalo. Ir visada būdavo džiugu.

Negailėstingas mūsų gyvenamasis laikas viską išardė ir mus pačius nubloškė toli nuo tėviškos namų. Kai kas iš mūsų laimingu būdu atsidadė tremtyje su visa savo šeima. Bet yra čia ir daug tokių, kurie karo sukurtyje ar necių "ideališkų potvarkių" dėka turėjo savo šeimas ir artimuosius palikti tėvynėje ar su jais kelyje pasimete. Šitokiems vienišiams kūčios ir Kalėdos virsta daugiau likimo ironijos simboliu ir nusiminimo diena, negu taikos ir ramybės švente.

Keliaudami iš stovyklos į stovyklą, visi mes spėjome užmesti naujas pazintis, kai kas net surasti artimesnės širdies. Šitokiai situacijai esant, norėtusi kreiptis ne į "turtinguosius", nes tokių, be retų išimčių, mažai čia yra, bet į šeimyninius, kurie galėtų prie visai mažų išlaidų sudaryti jaukesnę kūčių nuotaiką tiems, kurie stovi nuosaliai ir vieniši. Pakviesti kad ir naują savo pažįstamą prie kūčių stalo būtų ne išmaldos dalinimas, bet krikščionio ir lietuvių pareiga. Tuo pačiu būtų išvensta "viengungių" kalėdiniai susibūrimai, kur be silkės galvos ir samagono būnku "baterijos", aišku, niek o daugiau ir nerastum. Pakviesti prie kūčių stalo savo tautietį nėra nauja: gyvenant tremtyje jau praeitais metais tai buvo praktikuojama Ruxtehudės ir Doerverdeno stovyklose, iš kurių mūsų dabartinės stovyklos gyventojų dauguma susideda.

- a -

L A I S K A S I S A N G L I J O S

Neseniai išvykusios Anglijoje mūsų stovyklos gyventojos p.p. Gerulytė ir Vasiliauskaitė parašė "Akt. Informacijoms" pirmąjį laišką, kurio budingesnes vietas cituojame savo skaitytojams.

Mieli Seedorfo lietuviai! Mes jau Anglijoje. Iš Seedorfo buvome nuvažtos tiesiai į uostą, iš kur sekančią dieną išplaukėme. Keliaavome beveik dvi dienas ir jūros liga mus gerokai prikamavo. Mes abidvi gyvename pas tą patį majorą, kuris dažnai atvykdavo į Seedorfo stovyklą. Jo butas įrengtas prabangiškai. Ponia savo reikalams turi automobilį ir pati jį valdo. Jinai mudvi pavėžino ir aprodė miestą. Gavome net du kambarius su visu apstatymu ir radijo aparatu. Vasiliauskaitė dirba virtuvėje, o aš paskirta prižiūrėti du paauglius berniukus. Krautuvų vitrinose pilnos šiltųjų kraštų vaisių, maisto produktų ir skanumynų. Rūbams medžiagų didžiausias pasirinkimas, bet viskas pagal kuponus, kurių ponias žadėjo mums parūpinti. Mūsų gyvenamajame mieste - Bournemuth lietuvių nesama ir bendrai jų ligi šiol nesutikome. Sirdingai dėkojame "Akt. Informacijoms", kurios tik vienos susiprato mus išlydėti. Labai pasiilgstame lietuviškos spaudos. Būkite malonūs ir siųskite mums kiek galint greičiau lietuviškų laikraščių. Vėliau jums atlyginsime. /Dėja, lietuviška spauda į Angliją paštas nepriima. Red./ Plačiau parašysime kitą kartą. Linkime pasilikusiems Seedorfe lietuviams geriausios kloties."

O. Gerulytė, E. Vasiliauskaitė

"Žingsnių" Nr. 4-5, susivėlavęs ne dėl Redakcijos kaltės, jau pasirodė ir pardavinėjamas pašte. Redagavo Petras Butėnas. Viršelio piešinys Alfredo Puodžio, a.a. Martyno Jankaus trys paveikslai, teksto 74 psl. Dalyvauja 24 autoriai. Plačiai skirta vietos Flensburge mirusiems M. Lietuvos Patriarkui Martynui Jankui paminėti - 25 psl. Yra ir vaikams ilgas apsakymėlis "Jonuko kelionė". Pelnas skiriamas paminklui statyti ant Martyno Jankaus kapo.

S P A U D O S S U K A K T I S

Svietimo Pakomitetis su atitinkamųjų sričių atstovais XII.4 d. posėdyje aptarė 400 m. lietuvių spaudos sukakties minėjimą per visus 1947 metus, kuri prasideda sausio 7 d. ir baigsis 1948 m. sausio 8 d.

1. Išrinkta spaudos sukakties minėjimo komisija, kuriai pirmininkauja Svetimo Pakomitečio pirm. g-jos insp. A. Kasperavičius ir /nariai/ I. Fabricienė /vaikų darželio atstovė/, mok. Gelažius /pr. mok. atstov./, A. Gintautas /buv. parodos k-to narys/, dr. Stirbys /žem. ūkio darb. sąj. pirm./ ir dir. J. Vedegys /g-jos atstov./. Kandidatai - dr. Vl. Ivinskis ir mok. Br. Keterauskas. Tos komisijos didžiausias uždavinys spaudos parodos surengimas, o spaudos sukakties minėjimas kitais valdžiaisiais būdais atitenka kitai L.V.G.K.-to įstaigai: Meno ir Poilsio Pakomitečiui, kurio pirm. P. Kutka. Taip iš anksto abiejų pirmininkų susitarta.

2. Pradėtinis spaudos sukakties minėjimas turėtų šitaip atrodyti:

a/ Sausio 8 d. bažnyčioje pamaldos ir knygnešio bei rašytojo kapo višutinis lankymas prie tautos vėliavos ir kryžių, kur trumpos pamaldos su chorų, pamokslas ir prakalba. Popiet didž. salėje paskaitinis minėjimas: išangos žodis, paskaita, deklamacijos, choras, gal solo, gal trumpos inscenizavimas. Į garbės prezidiumą kviečiami rašytojų, kitų tautų atstovai ir UNRRAos Direktorius su kitais; į pirmuosius suolus susodina mi rašytojai, knygnešiai, spaudos platintojai, rašytojų tėvai ir kiti jų artimieji. Į minėjimą kviečiami kitų šios stovyklės tautų atstovai, UNRRA.

b/ Netrukus kurį kitą kartą tąja pačia proga, jei bus galima prisi- rengti, scenos vaidinimas ir choras, taip pat pakviečiant visus tuos, kurie augščiau išminėti. Žinoma, Pakomitetis gali kai ką ir kitaip per- tarti bei nutarti.

3. Mokyklose mokytojai /visi!/ specialiai kiekvienas nuo savęs paski- ria lietuviškai spaudai vieną ar ir daugiau pamokų savosiose klasėse ar skyriuose. Gimnazijoje ir mok. kursuose, pageidautina, mokytojai ap- taria savo specialybėse literatūrą lietuvių kalba ir mini tos litera- tūros kūrėjus, o pr. mokykloje mokytojai su savo skyriais turi atitin- kamų pasikalbėjimų apie lietuvių spaudą, kur ir vaikai turėtų pasirody- ti mažiausia atitinkamomis deklamacijomis. Spaudos sukaktis - vienas didžiausiųjų lietuvių tautos įvykių, ir todėl privalu tai išiebtį jau- najai mokyklinei kartai. Dvejopos nuomonės čia lietuviuose neprivaly- tų būti.

4. Kiekviena mokykla /gimnazija, pr. mokykla, vaikų darželis; mok. kur- sai ir net visi kiti čia dirbantieji kursai/ atskiromis taip pat su- sirengia spaudos sukakties minėjimą sau patogiu metu, kurio darbotvar- kėje turėtų būti, be kitko, ir: mokyklos vadovo pranešimas, paskaita, de- klamacijos, inscenizavimas, choras, solo, dalyvaujant ir mokinių tėvams bei giminėms ir mūsų visuomenės bei mokyklų atstovams. Tokia reta pro- ga būtina, kad būtų iš anksto numatyti gerai besimokantieji ir draus- mingieji mokiniai ir vaikučiai, pasirūpinta jiems dovanėlių, ypač kny- gų su tam tikrais pritaikintais tekstais, ir minėjimo programoje tokios dovanos turėtų būti jiems iškilmingai įteiktos. Tai tautos auklėjimo ir grūdinimo atvejis. Ir apskritai čia paminėtina, kad dovanų davimas, ypač knygomis ar paveikslais, pav., mokslo metų pabaigoje ar abiturien- tams, baigiantiems mokyklas, yra būtinas ir moderniosios mokyklos rei- kalaujamas. Spaudos sukakties minėjimo Komisija padeda tokiomis dova- nomis apsirūpinti, betgi reikia, kad ir patys mokyklų vadovai, čia savo aktyvumą taip pat parodytų. Mus puls kas nors, kam ir šiaip jau įvairiems kursams /siuvimo, šaltkalvių.../ siūloma ta sukaktis minėti. Trumpai: mes visi išaugom lietuviška duona ir lietuvišku žodžiu, ir mums visiems būtina atiduoti duoklę lietuviškam žodžiui, įgyjant didesnę supratimą apie lietuviškosios knygos laimingus ir kryžiaus kelius, net ir tos kny- gos, kuri pramynė praskyrė tau, brole, sesuo, kelius į tavo amatą, tavo specialybę. /keliamo 4 psl./

SPAUDOS SUKAKTIS/atkelta iš 3 psl./ 5. Mūsų mokykla-vargo mokykla. Betgi, kiek galima, tą mokyklą vaikučių ir mokinių estetiniam skoniui ir mokslo reikalui turime papuošti. Ir nutarta, kad mokyklos /mok.kursai turi, gimnazija iš dalies, pradžios mokykla ir vaikų darželis ne/, mokyklų vedėjams suskatus ir mokytojams bei švietimo Pakomitečiui padedant, - kiek galint apsirūpina nusikopijuojamais žemėlapiais, ypač iš Lietuvos istorijos, lietuvių kalbos tarmių, etnografinės Lietuvos ir paveikslais, kokių tik šiais laikais būtų galima gauti /iš Detmoldo, iš "Dienų be Tėvynės" autoriaus A. Vaitkaus, iš Seedorfe išleisimų ir iš kitur/. Spaudos sukakties proga tai labai praverstų ir būtų girtina. /b.d./

TAUTINIO LYDERIO PRANESIMAI/ -Timber Control įstaigai Zevene reikalingi šie tarnautojai: virėjas arba virėja, padavėjos ir šoferis. Virėjas ir padavėjos turi šiek tiek mokėti vokiškai, o šoferis - susikalbėti angliškai. Nori minėtoji įstaigoji dirbti, registruojasi komiteto raštinėje.

-Turi giminių Brazilijoje ir nori ten išvaziuoti, registruojasi komiteto raštinėje ir pasiima ten tam reikalui anketas.

ISPANIJOS, GRAIKIJOS IR NUSIGINKLAVIMO.../atkelta iš 1 psl./ Nenorėdami pranešti savo kariuomenės skaičių namie, TSRS reikalus ėmė ginti jau trys vyrai iš karto: Molotovas, Vyšinskis ir Gromyko. Jie tad rado išeitį, dar praplėsdami dalyką, reikalaujant pranešti ir apie kariuomenės apginklavimą ir ginklų atsargas. Šią savo tezę jie rado labai logišką /Maskvos radijas/, nes "kareivis nėra be ginklo ir ginklas - tik kareiviui". Nors čia nebuvo nei pusės žodžio prasitarta apie atominę bombą, bet juk reikalas aiškus, kam reikalingos žinios apie ginklų atsargas. JAV atstovas Connally D. Brit. atstovas Showcross principe sutiko, bet tik tuo atveju, jei bus įsteigta tarptautinė nusiginklavimo organizacija be veto teisės, bet su teise kiekvienoje valstybėje vietoje patikrinti jos kariuomenę. Tai Molotovui buvo per daug ir nusiginklavimo komisija buvo priversta reikalą perduoti aukštesnei instancijai.

BLUM - FRANCŪZIJOS MINISTERIS PIRMININKAS/ Kaip jau buvo pranešta, socialistų vad. 74 m. amžiaus Léon Blum išrinktas Francūzijos ministru pirmininku. Iš 590 parlamento narių jis gavo 575 b. Šiuo metu Blum tariasi su partijomis naujai vyriausybei sudaryti. Blum bus ministru pirmininku ligi sausio mėnesio, t.y. ligi bus išrinktas respublikos prezidentas.

ATSISTATYDINO LA GUARDIA/ UNRRaos vyr. direktorius La Guardia atsistatydino. Jo vieton paskirtas gen. Roux

BBC LIEKA NEPRIKLUSOMA/ Anglijos žem.rūmai priėmė įstatymą, prailginantį Anglijos radijo bendrovei BBC licenziją ir statutą 5 metams. Tuo būdu BBC lieka ir toliau nevaldinė, nepartinė ir nepriklausoma organizacija. Sakoma, kad tai buvo padaryta, atsižvelgiant į BBC patarnavimą karo metu, Anglijos demokratijos labui ir BBC geram vardui išlaikyti. BBC atstovas žem.rūmuose pareiškė, kad darbiečiai laiką BBC dešinėsios pakraipos, o konservatoriai - kairiosios. Tai esąs geriausias BBC lajalumo įrodymas. BBC užsienio tarnyba veikia kasdien 37 val., teikdama žinias pasauliui 22 kalbomis.

-Jau laikas pratęsti "Akt. Informacijų" prenumeratą laikui nuo 1946 m. gruodžio mėn. 15 d. ligi 1947 m. sausio mėn. 15 dienos.

IVYKLIAI PERSIJOJE/ Tebrize kilo neramumai tarp taip vad. demokratų ir vyr. šalininkų. Mieste paskelbtas išimties stovis. Daug "demokratų" bėga į TSRS. Į Azerbeidžaną siunčiami vis nauji persų kariuomenės daliniai.

Leidžia Seedorfo L.V.G.K-tas. Redaguoja L. Pilipavičius. Išėina kasdien, be šventadienių. Pren.kaina mėn. 10 RM. Red. ir adm. adr.: I raj. 53 barakas.